

Lažno ja

N. Raos

Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Zagreb

Konačno sam dočekao – nakon tolikih godina kontinuiranog pisanja za ovu rubriku – da netko odgovori na moj osvrt.¹ A što sam u tom osvrtu rekao? Rekao sam samo to da ima dvije vrste znanstvenika: oni koji su vođe i oni koji su vođeni (kao uostalom u svim područjima ljudskog života). Na to sam dobio scientometrijsku analizu svoga rada² i to još od čovjeka (Zvonka Maksića) s kojim nikad nisam surađivao, kod kojeg nijedan ispit nisam položio, čiji nijedan rad nisam citirao (a vjerojatno ni on moj), koji mi čak nije kolega s instituta – riječ je dakle o osobi s kojom blage veze nemam. I dok takvu analizu nitko od mene ni za mene nije tražio (pa ni moj poslodavac), evo ti čovjeka koji to čini *sua sponte* i to da mu za to nitko ništa ne plati!

Pa to je, dragi čitatelju, da ti pamet stane!

Naravno, dragi moj čitatelju, ništa ti nije jasno jer tome tražiš nekakav uzrok, nekakav racionalni razlog. A razloga nema, ma koliko se trudio da ga nađeš, jer pravi razlog takvog ponašanja nije u svijesti nego u podsvijesti, u *idu*. Gospodin profesor ga je htio racionalizirati, ali nije uspio. Zato njegovi razlozi ostaju za nas nezamislivi.

Riječ je o tome da svatko ima nekakvu predodžbu o sebi. No kod rijetkih pojedinaca ta predodžba ne dolazi u sukob sa stvarnošću. Većina ljudi na ovaj ili onaj način izgrađuje nerealnu sliku o sebi, ono što se u psihologiji zove “lažno ja”. Tako djeca “fantaju” da su astronauti, snagatori, glumice, pjevačice... U normalnom psihičkom razvoju čovjek razvija u dvadesetim godinama života realnu sliku o sebi i svom položaju u društvu. Mnogi ljudi, međutim, nikad emotivno ne sazriju ili pak zbog nekog vanjskog uzroka dožive regresiju u niže faze psihičkog razvoja. Najekstremniji primjeri “lažnog ja” su shizofrene halucinacije (bolesnik si umišlja da je Napoleon ili Isus Krist). Izgradnja pak Hitlerovog “lažnog ja” (umišljaj da je spasitelj njemačke nacije) koštalo je života milijune...

No ako čovjek živi sa svojim “lažnim ja”, gdje se onda nalazi “pravo ja”? Osoba koja se ne može suočiti sama sa sobom (sa svim svo-

jim manama i vrlinama), onu ružnu sliku o sebi prebacuje na nekoga iz svoje okoline (neurotična projekcija). Tako je Hitler – da uzmemo opet najekstremniji primjer – sve loše mišljenje o sebi prebacivao na Židove, pa su u nacističkoj ideologiji Židovi bili ne samo za sve krivi nego i stjecište sve ljudske zloče, prljavštine i pokvarenosti. Oni su, da tako kažemo, primili na sebe teret Hitlerove krivnje koju sam sebi nije htio priznati. Eto, slučaj se da sam i ja postao gospodinu Maksiću ono što su Židovi postali Hitleru – predmet njegove neurotične projekcije.

Na kraju bih htio reći ovo: **niti me je briga niti me zanima što gospodin Maksić misli o meni i mome radu.** Od svoje 14. godine zaljubljen sam u kemiju, a sada u zvanju znanstvenog savjetnika drugog izbora imam priliku da radim za sebe najljepši posao na svijetu i da za to još budem dobro plaćen. Ako pak gospodin Maksić nije zadovoljan mojim radom, može mi se obratiti da sklopimo ugovor kojim bih se obavezao, uz primjerenu materijalnu naknadu, da ću ispunjavati njegova očekivanja u pogledu broja i citiranosti znanstvenih radova. Svako se zadovoljstvo plaća.

Svakako bih predložio čitatelju da razmišlja gdje je i kamo ide naša znanost kad se raspravlja o takvim temama o kakvim raspravlja profesor Maksić. Možete li zamisliti da Vam liječnik, umjesto da Vam pomogne, stane govoriti o svojim diplomama, specijalizacijama, subspecijalizacijama, lupati se o prsa koliko je postavio dijagnoza ili – još gore – da stane pokazivati i dokazivati svoju izvrsnost blačenjem svojih kolega? Hvala dragome Bogu da do toga nismo došli!

Referencije

1. N. Raos, Faktor šlepanja, *Kem. Ind.* **56** (4) (2007) 229.
2. Z. Maksić, osvrt na članak “Faktor šlepanja” N. Raosa ili njuh kao scientometrijski parametar, *Kem. Ind.* **56** (5) (2007) 293.

iz naših knjižnica

Uređuje: Danko Škare

EURASLIC12

From Treasures of the Seas – to Treasures of the Libraries

Sofija Konjević

Institut Ruđer Bošković, Bijenička cesta 54, 10000 Zagreb
e-mail: sofija@irb.hr

Udruženje Euraslic (European Association of Aquatic Sciences Libraries and Information Centres, <http://www.euraslic.org>) osnovano je 1988. godine, sastavni je dio međunarodnog udruženja

IAMSILIC (International Association of Aquatic and Marine Science Libraries and Information Centres, <http://www.iamslc.org/>). EURASLIC okuplja europske oceanografske i hidrografske knjižnice. Tri hrvatske knjižnice članice su udruženja: Knjižnica Instituta Ruđer Bošković, Zagreb; Knjižnica Instituta za oceanografiju i ribarstvo, Split i Hrvatski hidrografski institut, Split. Knjižnice članice udruženja plaćanjem godišnje članarine ujedno postaju i članice IAMSILIC-a. Putem Euraslica omogućena je besplatna među-